

דפים מהספר "המערכה המלחמתית בחזית המצרית"

מאת לואא' [אלוף – פ.מ.] בדימוס ג'מאל חמאד

תירגם: אל"ם (מיל.) פסח מלובני – קצין באגף המודיעין.

הבהרות: אלוף (מיל.) אמנון רשף; אל"ם (מיל.) פסח מלובני; תא"ל (מיל.) ד"ר דני אשר.

עמ' 407

התכנית שנקבעה לחסל את פירצת החדירה ממזרח וממערב לתעלה

כאשר המפקדה המצרית תפסה את מהות המבצע הגדול שמתרחש בשתי גדות תעלת סואץ, והתאפשר לה לצפות על אזור הגשרים שמעל התעלה וכן על חצר הצליחה שבגדה המזרחית וחצר ההחפה שליד דוורסואר בגדה המערבית, החלו מקומות אלה לספוג אש מרוכזת ורצופה מיחידות הארטילריה של ארמיה 2, ממזרח וממערב לתעלה. ההפגזות היו יעילות מאד וגרמו למותם של 41 קצינים וחיילים מכוח ג'קי [יעקב ("ג'קי") אבן – סגן מפקד אוגדה 143 – א.ר.] בלילה אחד בלבד, מספר ההרוגים בסוף השלב בחצר הצליחה הגיע, על-פי הפרסומים הרשמיים הישראליים, ליותר מ-100 הרוגים, זאת בנוסף למאות פצועים ונפגעים.

התכנית המצרית שנקבעה לחיסול פירצת החדירה הישראלית ממזרח לתעלה וממערבה ב-18 לחודש קבעה כי חטיבה 23 שריון (מדיוויזיה 3 חי"ר ממוכנת – במקור) תתקוף נגד כוחות האויב הנמצאים בראש הגשר הישראלי באזור דוורסואר

الخطة التي وضعت لتصفية ثغرة الاختراق شرق وغرب القناة

عندما أدركت القيادة المصرية حقيقة العملية الكبرى التي تجرى على ضفتي قناة السويس، وأمكنها رصد منطقة الجسور فوق القناة وكذا ساحة العبور على الضفة الشرقية وساحة الإبرار عند الدفرسوار على الضفة الغربية، تعرضت كل هذه المواقع لنيران مركزة متواصلة من وحدات مدفعية الجيش الثاني شرق وغرب القناة. وكان القصف مؤثرا إلى الحد الذي أدى إلى مقتل ٤١ ضابطا وجنديا من قوة جاكبي في ليلة واحدة فقط، وبلغ عدد القتلى في نهاية المرحلة في ساحة العبور وحدها وفقا للإحصائيات الرسمية الإسرائيلية أكثر من ١٠٠ قتيل، هذا بخلاف المئات من الجرحى والمصابين.

وكانت الخطة المصرية التي وضعت لتصفية ثغرة الاختراق الإسرائيلية شرق القناة وغربها يوم ١٨ أكتوبر تقضي بقيام اللواء ٢٣ المدرع (من الفرقة ٣ مشاة ميكانيكية) بهجوم مضاد على قوات العدو الموجودة داخل رأس الكوبري الإسرائيلي في منطقة الدفرسوار ٤٠٧

عم' 408

ממערב לתעלת סואץ, בסיוע חטיבה 116 חי"ר ממוכן וחטיבה 182 צנחנים, ובאותה עת יבצעו יחידות מדיוויזיות 16 חי"ר ו-21 המשורינת התקפת נגד על כפר אל-ג'לא' (החווה הסינית – במקור) והמוצב בדוורסואר ממזרח לתעלה ["מצמד" – א.ר.], בניסיון לסגור את הדרך המובילה לחצר הצליחה הישראלית, ולהחזיר את המצב לקדמותו בראש הגשר של דיוויזיה 16 חי"ר (באגף הימני של ארמיה 2 – במקור).

غرب قناة السويس بمعاونة اللواء ١١٦ مشاة ميكانيكي واللواء ١٨٢ مظلات، وفي نفس الوقت تقوم وحدات من الفرقتين ١٦ مشاة و٢١ المدرعة بهجوم مضاد على قرية الجلاء (المزرعة الصينية) والنقطة القوية في الدفرسوار شرق القناة لمحاولة إغلاق الطريق المؤدي إلى ساحة العبور الإسرائيلية واستعادة الأوضاع إلى ما كانت عليه في رأس كوبري الفرقة ١٦ مشاة (الجناح الأيمن للجيش الثاني).

בליל 17-18 לחודש, החל לואא' [אלוף – פ.מ.] תיסיר אל-עקאד, מפקד ראש הגשר המאוחד, שכלל את דיוויזיות 16 חי"ר, בפיקודו של עמיד [תא"ל – פ.מ.] עבד רב אל-נבי חאפט', ו-21 המשורינת, בפיקוד עמיד [תא"ל – פ.מ.]

אברהמים אל-עראבי, בארגון שיתוף הפעולה למבצע התקפת הנגד, בהתאם להחלטת לואא' [אלוף – פ.מ.] עבד אל-מנעם ח'ליל, מפקד ארמיה 2. הדבר התבצע במפקדה הקדמית של דיוויזיה 21 המשורינית, בנוכחות מפקדי שתי הדיוויזיות, החי"ר והמשורינית, וכן מפקדי היחידות שתשתתפנה במבצע התקפת הנגד.

وفي ليلة ١٧ / ١٨ أكتوبر، قام اللواء تيسير العقاد قائد رأس الكوبري الموحد الذي كان يضم الفرقتين ١٦ مشاة بقيادة العميد أ.ح عبد رب النبي حافظ و ٢١ المدرعة بقيادة العميد أ.ح إبراهيم العرابي بتنظيم التعاون لعملية الهجوم المضاد، وفقا لقرار اللواء عبد المنعم خليل قائد الجيش الثاني، وقد تم ذلك في مركز القيادة المتقدم للفرقة ٢١ المدرعة بحضور قائدي الفرقتين المشاة والمدرعة وكذا قادة الوحدات التي ستشارك في عملية الهجوم المضاد.

המצב הכללי של האויב והכוחות המצריים היה כלהלן:

האויב: הגן כק"מ מדרום לקו המזין הראשי [תעלת המים שמדרום, בצמוד ובמקביל לציר "שיק" – א.ר.], וכוחו הוערך בכ-50 טנקים המתוגברים בכוח של חי"ר ממוכן ובשני גדודי נ"ט, זאת בנוסף למספר מוצבים בכפר אל-ג'לאא' ["אמיר" – א.ר.] ודוורסואר (ממזרח לתעלה – במקור) ["מצמד" – א.ר.]. הכוחות המצריים: כמות הטנקים שנשארו בדיוויזיה 21 המשורינית לאחר הקרבות שניהלה מאז ההתקפה ב-14 לאוקטובר לא עלה על 40 טנקים. מסיבה זו יצאה הוראות להעביר גדוד מחטיבה 24 שריון (מדיוויזיה 23 חי"ר ממוכן, שהייתה מסופחת לדיוויזיה 2 חי"ר מאז תחילת המלחמה – במקור) כדי שיצטרף לכוחות התקפת הנגד ממקום הערכות החטיבה באסמאעיליה מזרח, כשהוא מונה 21 טנקים. זאת בנוסף לגדוד הטנקים של דיוויזיה 16 חי"ר שמנה כ-20 טנקים, דבר שהביא את מספר הטנקים שהוקצו להתקפת הנגד לכ-80 טנקים.

וكان الموقف العام للعدو ولقواتنا كما يلي :

العدو : يدافع جنوب خط المغذي الرئيسي بحوالي كيلو متر وتقدر قوته بأكثر من ٥٠ دبابة مدعمة بعناصر مشاة ميكانيكية وبكتيبتين مضادتين للدبابات ، علاوة على عدة نقط قوية في قرיתי الجلاء ومنطقة الدفرسوار (شرق القناة) .

قواتنا : كان العدد المتبقي من دبابات الفرقة ٢١ المدرعة بعد المعارك التي خاضتها منذ تطوير الهجوم يوم ١٤ أكتوبر لا يزيد على ٤٠ دبابة . ولهذا صدرت الأوامر بتحريك كتيبة من اللواء ٢٤ المدرع (من الفرقة ٢٣ مشاة ميكانيكية وملحق على الفرقة ٢ مشاة منذ بداية الحرب) لكي تنضم من مكان تمرکز اللواء بالإسماعيلية شرق على قوات الهجوم المضاد وكانت قوتها ٢٠١ دبابة، هذا بالإضافة إلى كتيبة دبابات الفرقة ١٦ مشاة التي كانت قوتها حوالي ٢٠ دبابة مما يجعل جملة الدبابات المخصصة للهجوم المضاد نحو ٨٠ دبابة .

السעה 12:00 بצהري 18- لحدش نكبعة كموعد لتحتيلت ההתקפה, וזאת מאחר ולא ניתן היה להקצות את הסיוע האווירי להתקפה זו לפני מועד זה. לפני שעת ה-"ש" (מועד תחילת ההתקפה – במקור) הותקף ראש הגשר המאוחד באופן רצוף על-ידי מטוסי האויב ועל-ידי תותחיו ארוכי הטווח בעלי הקליברים 155 ו-175 מ"מ, דבר שגרם לשיבוש ההכנות המצריות לקראת ההתקפה, ולגרמת כמות גדולה של אבדות, ואילץ את מפקד ראש הגשר המאוחד לדחיית שעת ה-"ש". מבין אלה שנפצעו היה גם עמיד [תא"ל – פ.מ.] עבד רב אל-נבי חאפט', מפקד דיוויזיה 16 חי"ר, שנפצע מרסיס

وتحددت الساعة الثانية عشرة ظهرا يوم ١٨ أكتوبر موعدا لبدء الهجوم، وذلك لعدم توافر المجهود الجوي الذي سيخصص لمعاونة العملية قبل ذلك التوقيت .

وقبل ساعة س (موعد بدء الهجوم) تعرض رأس الكوبري الموحد لهجمات متواصلة من طائرات العدو وإلى قصف عنيف من مدفعيته بعيدة المدى من عيار ١٥٥م و١٧٥م، مما أدى إلى إرباك التحضيرات الهجومية لقواتنا، وتسبب في وقوع كثير من الخسائر إلى الحد الذي اضطر معه قائد رأس الكوبري الموحد إلى تأخير ساعة س . وكان من بين الذين أصيبوا العميد أ.ح عبد رب النبي حافظ قائد الفرقة ١٦ مشاة الذي أصيب بشظية في

בירכו באחת ההפגזות הארטילריות, כשהיה במרכז תצפית קדמי של הדיוויזיה ממזרח לאל-טאליה ["סגול" 215 (ב"מיסור") – א.ר.]. הוא הועבר לבי"ח אל-מעאדי [בקהיר – פ.מ.] ואת הפיקוד על הדיוויזיה קיבל עמיד [תאל – פ.מ.].
 אנור חב אל-רמאן, ראש מטה דיוויזיה 16 חי"ר.
 תכנית התקפת הנגד כללה התקפה של גדוד חי"ר ממוכן מחטיבה 18 חי"ר ממוכן על כפר אל-ג'לאא' ["אמיר" – א.ר.], כדי להשמיד את האויב הנמצא בו ולתפוס עמדות הגנה מדרום לו, תוך מוכנות לבלום התקפות נגד של האויב.

فخذه من إحدى دانات المدفعية أثناء وجوده في مركز الملاحظة الأمامي للفرقة شرق الطالية، وتم إخلاؤه إلى مستشفى المعادي وتولى قيادة الفرقة من بعده العميد أنور حب الرمان رئيس أركان الفرقة ١٦ مشاة.

وكانت خطة الهجوم المضاد تقضي بقيام كتيبة مشاة ميكانيكية من اللواء ١٨ مشاة ميكانيكي بمهاجمة قرية الجلاء وتدمير العدو فيها واتخاذ مواقع دفاعية جنوبها مع الاستعداد لصد أي هجمات مضادة للعدو.

חטיבה 1 שריון הייתה אמורה לתקוף את האויב ממערב לכפר אל-ג'לאא' ["אמיר" – א.ר.], בגזרה המתוחמת בין דרך הרחוב מס' 1 [ציר "לכסיקון" – א.ר.] ותעלת סואץ, להשמיד את האויב שמנגד לה, ולפתח את ההתקפה תוך הסתמכות על הגעת החי"ר הממוכן למוצב הצפוני בדוורסואר ["מצמד" – א.ר.], והשתלטותו עליו. הדבר היה מותנה בהצלחת הכוחות המצריים שיצאו להתקפת הנגד ממערב לתעלה, במטרה להשמיד את האויב ולהשתלט על הרמפות המשתרעות לאורך סוללת העפר המקבילה לחוף המערבי של התעלה, כך שיאפשר להם לסייע במצב זה לכוחות התקפת הנגד שממזרח לתעלה, ולאיים על אגף האויב שממזרח לתעלה באופן ישיר.
 עם תחילת ההתקפה, לא הצליח גדוד החי"ר הממוכן מחטיבה 18 חי"ר ממוכן, שהיה אמור לבצע את ההתקפה על כפר אל-ג'לאא' ["אמיר" – א.ר.], לבצע את משימתו, בשל עצמת התקיפה האווירית הממוקדת עליו, דבר שגרם לנסיגתו

לאחור ולהצטרפותו לשאר יחידות החטיבה להגנה על הקו הנמשך מצפון לכפר אל-ג'לאא' ["אמיר" – א.ר.].

وكان على اللواء الأول المدرع مهاجمة العدو غرب قرية الجلاء في القطاع المحصور ما بين الطريق العرضي رقم ١ وقناة السويس وتدمير العدو في مواجهته وتطوير الهجوم معتمدا على المشاة الميكانيكية للوصول إلى النقطة القوية الشمالية في الدفرسوار والاستيلاء عليها. وكان الأمل معقودا على نجاح القوات المصرية التي ستقوم بالهجوم المضاد غرب القناة، لتدمير العدو والاستيلاء على المصاطب الممتدة على الساتر الترابي المحاذي للشاطئ الغربي للقناة والتي يمكنها في هذه الحالة معاونة قوات الهجوم المضاد شرق القناة وتهديد جنب العدو شرق القناة تهديدا مباشرا.

وعند بدء الهجوم، لم تتمكن كتيبة المشاة الميكانيكية من اللواء ١٨ مشاة ميكانيكي المكلفة بمهاجمة قرية الجلاء من تنفيذ مهمتها، نظرا لشدة الضرب الجوي المركز عليها، فتم ارتدادها إلى الخلف وانضمت إلى باقي وحدات اللواء للدفاع عن الخط الممتد شمال قرية الجلاء.

עם התקדמות חטיבה 1 שריון לביצוע המשימה שהוטלה עליה, היא התנגשה עם ריכוז גדול של טנקי אויב, אותו החלה לתקוף ממזרח ומדרום, תוך שהצליחה להשמיד 13 טנקים ישראליים. עם זאת, מצבה הורע מאד בשל המצאות מספר טנקים של האויב על החוף המערבי של התעלה, שפתחו באש תותחיהם עליה מעבר לתעלה ואיימו על אגפה הימני. כתוצאה מאש האויב הצפופה היא נאלצה לסגת לאחור לאחר שנשאר בה 9 טנקים בלבד. עם התגברות לחץ האויב על האגף הימני של ראש הגשר המאוחד וצמצום מספר הטנקים [המצריים – פ.מ.], הורה מפקד ארמיה 2 למפקד חטיבה 24 שריון, שהייתה ערוכה באזור אסמאעיליה מזרח, ושלחה עוד קודם לכן את אחד מגדודיה להצטרף אל כוח התקפת הנגד, שיתחיל בתנועת יתרת חטיבתו לאזור שמצפון-מערב לאל-טאליה ["סגול" 215 (ב"מיסורי") – א.ר.]. תוך כדי תנועת חטיבה 24 שריון בכיוון אל-טאליה ["סגול" 215 (ב"מיסורי") – א.ר.] היא ספגה הפצצות אוויר והפגזות ארטילריות של האויב, אך היא הצליחה

وأثناء تقدم اللواء الأول المدرع لتنفيذ المهمة المسندة إليه، اشتبك مع حشد كبير من دبابات العدو قامت بمهاجمته من الشرق والجنوب وأمكنه تدمير ١٣ دبابة إسرائيلية ولكن موقفه ازداد سوءاً لقيام بعض دبابات العدو الموجودة على الشاطئ الغربي للقناة بإطلاق نيران مدافعها عليه عبر القناة وتهديد جنبه الأيمن. ونتيجة لكثافة نيران العدو اضطر إلى الارتداد للخلف بعد أن أصبح عدد دباباته المتبقية ٩ دبابات فقط.

وإزاء شدة ضغط العدو على الجنب الأيمن لرأس الكوبري الموحد وقلة عدد الدبابات، أصدر قائد الجيش الثاني أمره إلى قائد اللواء ٢٤ المدرع الذي كان متمركزاً بمنطقة الإسماعيلية شرق والذي سبق له إرسال كتيبة من وحداته للانضمام إلى قوة الهجوم المضاد، بأن يقوم بالتحرك بباقي اللواء إلى منطقة شمال غرب الطالية، وأثناء تقدم اللواء ٢٤ المدرع في اتجاه الطالية تعرض لقصف مركز من طيران ومدفعية العدو، ولكنه تمكن من

٤٠٩

עמ' 410

להגיע לראש הגשר המאוחד, ולהשתתף עם שאר כוחות דיוויזיה 21 המשורינית בבלימת טנקי האויב שתקפו את האגף הימני של דיוויזיה 16 חי"ר בכוח. למרות כל מה שכוחות אלה הציגו מבחינת מעשי הגבורה והעקשנות, והאבדות הרבות שגרמו לאויב, המשיכו כוחות האויב להתקדם צפונה לכפר אל-ג'לא' [אמיר" – א.ר.] בכיוון שביל החופים [ייתכן שהכוונה הינה לציר "ראש" מקביל וממערב לתעלת סואץ – א.ר.] שמצפון למזין הראשי הראשי [תעלת המים שמדרום, בצמוד ובמקביל לציר "שיק" – א.ר.], וכך נהיה הקו, אותו תפסו יחידות דיוויזיה 21 המשורינית לאחר נסיגתה, מקביל בערך לסרפאום שעל הגדה המערבית של התעלה.

כך הפכה משימת הכוחות, שנועדו לבצע את התקפת הנגד, למשימה אחרת והיא בלימת חדירת האויב. אחת הסיבות העיקריות לשינוי זה בתכנית נבעה מכישלון הכוחות, שהחלו בבוקר בהתקפת הנגד על ראש הגשר של האויב ממערב לתעלה, בביצוע משימתם ובנוסף, שמירת האויב על שליטתו על הרמפות המצריות הקודמות שממערב לתעלה, מרמפת דוורסואר שבדרום ועד רמפת השאיבה צפונה, מה שהפך את אגפה הימני של דיביזיה 21 המשורינית חשוף לאיום ישיר.

הوصول إلى رأس الكوبري الموحد، واشترك مع باقي عناصر الفرقة ٢١ المدرعة في صد دبابات العدو التي هاجمت الجنب الأيمن للفرقة ١٦ مشاة بقوة. ورغم ما أبدته هذه القوات من شجاعة وعناد وما تكبده العدو من خسائر فادحة، فإن قوات العدو واصلت تقدمها شمالا من قرية الجلاء في اتجاه مدق السواحل شمال المغذي الرئيسي، وأصبح الخط الذي تحتله وحدات الفرقة ٢١ المدرعة بعد انسحابها يتحاذى تقريبا مع سراييوم على الضفة الغربية للقناة.

وهكذا تحولت مهمة القوات التي كانت مخصصة للهجوم المضاد إلى مهمة أخرى وهي صد اختراق العدو. وكان جانب كبير من هذا التحول في الخطة يرجع إلى فشل القوات التي قامت في الصباح بالهجوم المضاد على رأس كوبري العدو غرب القناة في مهمتها، وبالتالي احتفاظ العدو بسيطرته على المصاطب المصرية السابقة غرب القناة من مصطبة الدفرسوار جنوبا حتى مصطبة الضخ شمالا، مما جعل الجنب الأيمن للفرقة ٢١ المدرعة واقعا تحت تهديده المباشر.

לאחר צהרי ה-18 לחודש הודיעה המפקדה הכללית במרכז 10 לעמיד [תא"ל – פ.מ.] אברהים אל-עראבי, מפקד דיוויזיה 21 המשורינית, כי צילומי האוויר שניסו את אזור מזרח דוורסואר ודרום המזין הראשי [תעלת המים שמדרום, בצמוד ובמקביל לציר "שיק" – א.ר.] מאמתים כי יחידות דיוויזיה 21 המשורינית השמידו כמות גדולה של טנקי האויב. מברק אלחוטי זה הביא לעליית המוראל בדיוויזיה לאחר האבדות הכבדות שספגה בכוח-אדם, אמל"ח וציוד. בסביבות השעה 16:00 בערב שלח לואא' [אלוף – פ.מ.] עבד אל-מנעם ח'ליל, מפקד ארמיה 2, דו"ח מצב ארוך בקשר האלחוטי אל המפקד הכללי, פריק אוול [גנרל 4 כוכבים – פ.מ.] אחמד אסמאעיל, שחלקו הראשון התייחס לתיאור המצב ממערב לתעלה, ואילו חלקו השני והאחרון התייחס לתיאור המצב ממזרח לתעלה. הדבר החשוב ביותר שנכלל בחלק שהתייחס למזרח התעלה היה שהאויב הצליח לחדור עד המשאבה (המזין הראשי – במקור) והגביר את חדירתו עד שביל החופים [ייתכן שהכוונה הינה לציר "ראש" מקביל וממערב לתעלת סואץ – א.ר.].

למרות כל זאת המצב לא היה גרוע והדיוויזיות נלחמו בבוקר (דיוויזיה 21 המשורינית ודיוויזיה 16 חי"ר – במקור) והשמידו חלק מטנקי האויב. כן נכתב בדו"ח כי לתקיפת חיל-האוויר המצרי היו תוצאות טובות. ובמה שקשור לחטיבה

24 שריון (הערוכה באזור אסמאעיליה מזרח על הגדה המזרחית של התעלה – במקור), היא התקדמה מלמעלה למטה, והותקפה על-ידי חיל-האוויר הישראלי. כן נכתב בדו"ח כי שתי חטיבות החי"ר הנותרות של דיוויזיה 16 חי"ר (לאחר פינוי חטיבה 16 שנמצאה תחת לחץ האויב – במקור) מחזיקות בעמדותיהן בתוך ראש הגשר. כן ביקש לואא' [אלוף – פ.מ.] בדו"ח זה את החזרתו של

وبعد ظهر يوم ١٨ أكتوبر، أبلغت القيادة العامة المركز ١٠ العميد أ.ح إبراهيم العرابي قائد الفرقة ٢١ المدرعة بأن الصور الجوية التي التقطت للمنطقة شرق الدفرسوار وجنوب المغذي الرئيسي توضح أن وحدات الفرقة ٢١ المدرعة قد دمرت عددا كبيرا من دبابات العدو. وقد ساعدت هذه الإشارة اللاسلكية على رفع الروح المعنوية في الفرقة بعد الخسائر الجسيمة التي تكبدتها في الأرواح والأسلحة والمعدات. وحوالي الساعة الرابعة مساء أرسل اللواء عبد المنعم خليل قائد الجيش الثاني تقرير موقف مطولا ضمن إشارات لاسلكية إلى القائد العام الفريق أول أحمد إسماعيل، كان القسم الأول منه عبارة عن شرح للموقف غرب القناة. أما القسم الثاني والأخير منه فكان عبارة عن شرح للموقف شرق القناة. وكان أهم ما تضمنه القسم الخاص بشرق القناة أن العدو قام بالاختراق حتى الضخ (المغذي الرئيسي) وزاد اختراقه حتى مدق السواحل، ولكن رغم هذا فإن الموقف ليس سيئا، وقد قاتلت الفرق صباحا (الفرقة ٢١ المدرعة والفرقة ١٦ مشاة) ودمرت بعض دبابات العدو. وورد في التقرير أن ضرب الطيران المصري كانت آثاره جيدة.. وفيما يتعلق باللواء ٢٤ المدرع (المتركز بمنطقة الإسماعيلية شرق على الضفة الشرقية للقناة) فقد تقدم من أعلى إلى أسفل. وتعرض للضرب من الطيران الإسرائيلي. وأورد التقرير أن اللواءين المشاة الباقيين في الفرقة ١٦ مشاة (بعد إخلاء اللواء ١٦ لمواقعه من قبل تحت ضغط العدو) متماسكان في مواقعهما داخل رأس الكويرة، وطلب اللواء عبد المنعم في تقريره عودة

٤١٠

עמ' 411

לואא' [אלוף – פ.מ.] תייסיר אל-עקאד אל המפקדה הקדמית של ארמיה 2 באסמאעיליה, וכי עמיד [תא"ל – פ.מ.] אבראהים אל-עראבי [מפקד דיוויזיה 21 משורינת – א.ר.] יקבל את הפיקוד על ראש הגשר המאוחד. מפקד ארמיה 2 הבהיר בהצגת תכניתו ליום הבא (ל-19 לחודש – במקור) והזכיר שמתבקש מעמיד [תא"ל – פ.מ.] אבראהים אל-עראבי, לאחר קבלת הפיקוד על ראש הגשר המאוחד, לארגן את המצב ממזרח לתעלה, לבלום את האויב ולחסלו עם

אור ראשון של היום הבא. יסייעו לו ממערב לתעלה יחידות מחטיבה 182 צנחנים, לאחר שישתלטו על הרמפות. לואא' [אלוף – פ.מ.] עבד אל-מנעם הבהיר בסיום הדו"ח שלו, שארטילריית הארמיה תפעל נגד ראש הגשר הישראלי בירי כבד ומתמשך, כן ביקש מן המפקד הכללי לספק לו משגרי טילי נ"ט מונחים (מליוטקה – במקור) בשל הצורך הדחוף אליהם בהקמת צוותי צייד טנקים.

اللواء تيسير العقاد إلى مركز القيادة المتقدم للجيش الثاني بالإسماعيلية، وأن يتولى العميد أ.ح إبراهيم العرابي قيادة رأس الكوبري الموحد. وأوضح قائد الجيش الثاني في إيجاز خطته لليوم التالي (١٩ أكتوبر)، فذكر أنه سيطلب من العميد أ.ح إبراهيم العرابي بعد توليه قيادة رأس الكوبري الموحد تنظيم الموقف شرق القناة وتثبيت العدو والقضاء عليه في أول ضوء في اليوم التالي. وستقوم بمعاونته من غرب القناة وحدات من اللواء ١٨٢ مظلات بعد احتلالها للمصاطب. وأوضح اللواء عبد المنعم في ختام تقريره أن مدفعية الجيش الثاني تواصل الضرب على رأس الكوبري الإسرائيلي بنيران إزعاج بصفة مستمرة، كما طلب من القائد العام إمداده بقواذف صاروخية موجهة مضادة للدبابات (مالوتكا) لشدة الحاجة إليها في تكوين أطقم اقتناص دبابات.